

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجنشنبه (۲۹) آبانماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب:

- داخلی مجلس شورای ملی که در مصوبه سابق بود .
 ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه های عمومی .
 ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون منابع طبیعی راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی .
 ۱۰- اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک لایحه قانونی از مجلس سنا .
 ۱۱- طرح و تصویب اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی اصلاح ماده ۴ قانون مدنی و ابطال بدولت .
 ۱۲- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط به سه فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
 ۱۳- ختم جلسه .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
 ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : آموزگار - مهندس قادرپناه - سرتیپ پور - دکتر الموتی .
 ۳- تصویب صورت جلسه .
 ۴- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای محمد گودرزی معاون وزارت امور خارجه .
 ۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور و ارسال به مجلس سنا .
 ۶- قرائت اسامی اعضاء کمیسیون رسیدگی بلایحه تشکیل شرکتها و سازمانهای تعاونی منتخب از شعب ششگانه .
 ۷- تصویب دو تبصره ماده ۱۵۵ اصلاحی آئین نامه

مجلس در ساعت ده و پنج دقیقه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
 رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (بشرح زیر خوانده شد)
 غائبین با اجازه - آقایان :
 محمد اسدی - ریگی - معزی - دکتر صدر - ساکینیان - خانم ابتهاج سمعی - ملک افضلی - دکتر کیان - صادقی - دکتر مدنی - تیمسار همایونی - دکتر خطیبی - بانو سعیدی - شاهنده - عجم - دکتر عدل - محسنی - دانشمند - جهانشاهی - دکتر ضیائی - دکتر نجیمی - بدر
- صالحیان - سرتیپ پور - شهرستانی - مهندس اخوان - اهری - مهندس برومند - دکتر الموتی - دکتر فرهود - مهرزاد - آموزگار - مهندس بریمانی - پرویزی - حی - دکتر رضوانی - وضوی - رضازاده - سلیمانی کاشانی - دکتر شریعت - طباطبائی - مهندس عطائی - دکتر عظیمی - کلانتر هرمزی - مروتی - مسعودی - دکتر مهذب - دکتر وفا - خواجهنوری .

غائب بی اجازه :

قای دکتر اسفندیاری

غائبین مریض - آقایان :

پردلی - مصطفوی نائینی - فدائلی - دکتر عدل ضابطی - ایلخانی پور - شکبیا - دکتر بهبهانی

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : آموزش - مهندس قادرینا - سر تیب پور - دکتر الموتی .

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای آموزگار بفرماید .

آموزگار - روز جمعه گذشته بیست و سوم آبانماه در خندانترین روز تاریخی برای شهرستان بندر لنگه حوزه انتخابیه این جانب بود زیرا در آن روز اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بان بندر که در جنوبی ترین نقطه کشور و در کنار خلیج فارس واقع شده تشریف فرما شدند و از آنجا نیز به جزیره کیش واقع در قلب خلیج فارس نزول اجلال فرمودند

مردم شاهدوست و وطن پرست بندر لنگه و جزیره کیش که آرزوی دیدار شاهشاه خود را داشتند با شوق و شغف بی نظیری مقدم مبارک همایونی را استقبال کردند و بقدری از دیدار شاهنشاه معظم خود شادمان و مسرور بودند و احساسات عمیق و صمیمانه ابراز داشتند که جلدی برای آن نمیتوان تصور کرد.

رهبر عالیقدر ملت ایران نسبت به عموم طبقات اعم از روحانیون و طلاب علوم دینی و دبیران و آموزگاران و دانش آموزان و سپاهیان انقلاب و اصناف و سایرین مانند پدری مهربان ابراز محبت فرمودند و از وضع اجتماعی و زندگی اهالی بناخود آنها ملاحظه و از نزدیک به مشکلات و احتیاجات محل و مردم آگاهی حاصل فرمودند برکت سفرهای شاهنشاه به نقاط مختلف کشور سخنی تازه نیست خانم ها و آقایان نمایندگان محترم گواه صادقند که متعاقب هر مسافرتی که شهریار بزرگ ایران باطراف کشور میفرمایند خیر و برکت و توجه بدان ناحیه بیش از پیش خواهد شد (صحیح است) و این نیز از صفات عالی رهبر بزرگ و خردمند ما است که در دوران سلطنت پرافتخار خویش سالی نگذشته است که باستان یا شهرستانی قدم

بر آورده شده تقاضاها و امیدها و آرزوهای دیگر آنها نیز روز بروز بمرحله اجراء در آید

در این سفر شاهانه استدعای اهالی بندر لنگه که از آن جمله ساختمان راه لنگه به لار و لنگه به بندر عباس و تکمیل راه لنگه به بوشهر و ساختمان اسکله و فرودگاه و ادامه آمدورفت هواپیما و تسهیلات در امر مبادلات مرزی و کمک به توسعه شهر و افتتاح مجدد دانشسرای مقدماتی دختران و توسعه امور شیلات و کشاورزی بود بشرق عرض ملوکانه رسید که برای رسیدگی و اقدام و توجه بوزیر دربار شاهنشاهی از جاع فرمودند

اعتقاد عموم مردم شهرستان بندر لنگه این است که باین تشریف فرمائی خیر و برکت به بندر لنگه باز گشته است و اطمینان دارند که بر طبق نیات و همت بلند شاهانه روزی خواهد رسید که نقیص و کمبودی در کارها نباشد (انشاء الله) سوای مسائل عمرانی جلال و شکوه شاهنشاه آریامهر در خلیج فارس گویای این مطلب بزرگ است که این خلیج بزرگ و این شاهراه آبی که در دامان ایران است و هزاران سال آب آن برخاک ایران بوسه زده است حافظ و نگهبان بزرگی دارد و جهان باید بداند که هیچ سیاست استعماری خواه آنچه تا امروز بوده و خواه سیاستهایی که با احتمال

در آینده متولد خواهد شد اجازه نخواهد داد که در خلیج فارس قدم نهادهای خلیج فارس شاهراه تنفسی ایران است و ایران بیش از هر همسایه دیگر مرز مجاور خلیج فارس دارد (صحیح است) و بر طبق قوانین و قواعد و ضوابط بین المللی بیش از هر کشور دیگر حق زندگی در خلیج فارس خواهد داشت و این حق طبیعی است و لایزال و حافظ آن شاهنشاه خردمند ایران و ملت بزرگ ایران است (احسن است).

در یکی از نطق های گذشته ام عرض کردم که شاهنشاه آریامهر در دوره گذشته مجلس روزی که نمایندگان مجلس در کاخ مرمر شرفیاب بودند فرمودند «اگر در خلیج فارس نفت پیدا نمی شدو یا یکدانه ماهی در آبهای آن نبود وظیفه داشتیم که تا پای جان از آن حفاظت و دفاع نمائیم» (صحیح است) در پیرو این اندیشه عالی بود که هر ساله شخص شاهنشاه با جلال و شکوهی که در خور شاهنشاهی ایران است به خلیج فارس تشریف فرما میشوند و حضور معظم له در خلیج فارس

بین و گویای اعلام سیاستی است که آن را بارها تأکید و توجیه و بیان فرموده اند

کم و بیش میدانیم که گاه بگساره ز مه های درخسار ج میشود که خلیج فارس چنین و چنان خواهد شد ولی خدای را شکر که اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر خیلی قبل از آنکه طامغان بین المللی قصد و نیت خود را آشکار کنند در باب خلیج فارس سیاست قاطع و روشن ایران را اعلام فرمودند (صحیح است - احسن است) و در ذنب آن نیز همه جا برای تقویت بنیه دفاعی مملکت و برای حفظ و حراست رزهای آبی و خاک کی کشور و برای حفظ حقوق طبیعی و قطعی ایران در خلیج فارس اوامر مؤکد صادر فرمودند و امروزه مردم بنادر و سواحل و جزائر خلیج فارس از یکدینگی و سلامت سیاسی برخوردارند زیرا بخوبی میبینند که در اثر ذریعت رهبر عالیقدر ایران قوای دریائی و هوائی و زمینی ایران در چنان رشد و عظمتی است که میتواند جلو هر نوع یورش استعماری را بگیرد و خالک آب ایران را در تمام مرز حفاظت کند و خلیج فارس را از گزند هر حادثه ای نگاهداری نماید

تقویت نیروهای دفاعی کشور یکی از بزرگترین و جالبترین سیاستهای رهبری مملکت بود زیرا هر گاه در هر نقطه خاصه در خلیج فارس اندکی ضعف داشتیم خطرات کلی و بزرگی در کمین ما بود و تنها و تنها پیش بینی های بعوق و ضروری شاهنشاه عظیم الشان ما بود که از یکطرف با توسعه عمران و آبادانی و از طرف دیگر با تقویت نیروی دفاعی خلیج فارس و منافع واقعی و حقیقی و طبیعی ملت ایران حافظ شد همین لایحه ای که امروز در دستور مجلس قرار دارد و مربوط به تأمین اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور میباشد یکی از نمونه های بارز این سیاست است که عموم ملت ایران آنرا تأیید مینمایند و بدون تردید به اتفاق آراء بتصویب نمایندگان محترم خواهد رسید

برخود فرض میدانم که از طرف مردم سواحل و بنادر و جزائر خلیج فارس از توجهات و الطاف و غنایات شاهانه تشکر و سپاسگزاری نمایم و در این ماه مبارک رمضان که ماه اجابت دعا است از درگاه پروردگار

مسلت نمایم که شاهنشاه و شهبانو و ولیعهد ما را همیشه سلامت و مؤید بدارد (احسن . احسن)

رئیس - آقای مهندس فادرینده بفرمائید

مهندس قادرینده - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم بنده در سال ۱۳۲۵ که اولین مراکز آموزش کشاورزی که بنام دانشسرای کشاورزی نامیده میشد افتتاح گردید افتخار همکاری با این مدرسه را داشتم بنده معتقدم هر فرد ایرانی وقتی خدمتی بمملکتش میکند این خدمت افتخار برای این فرد است در هر حال تا سال ۱۳۲۵ مادر این مملکت مدرسه کشاورزی نداشته تنها يك مدرسه کشاورزی در کرج بود ضمیمه دانشکده کشاورزی که تعداد معدودی شاگرد میگرفت و تکمیل تربیت میکرد و تجویب مملکت مباداد در سال ۱۳۲۵ این مدرسه با ۳۰ نفر شاگرد شروع بکار کرد علت اینکه این سابقه را حضور همکاران محترم عرض میکنم اینست که میخواهم يك مقایسه ای انجام شده باشد از سال ۱۳۲۵ تا سال ۱۳۴۸ که مادر آن هستیم یعنی مباد در سال ۲۵ يك دانشسرای کشاورزی داشتیم و در حال حاضر در هر مرکز استانی يك دانشسرای کشاورزی یا هنرستان عملی کشاورزی یا آموزشگاه عملی کشاورزی وجود دارد و باز در هر مرکز استانی هم يك یادو هنرستان هست جمع شاگردان که در این هنرستانها یا مراکز آموزش کشاورزی در حال حاضر مشغول تحصیل هستند بدون اغراق چون من اینجا یادداشتی ندارم عرض میکنم در حدود ۱۰ هزار نفر است یعنی تعداد شاگردان از سال ۱۳۲۵ تا ۱۳۴۸ از ۶۰ نفر به ۱۰ هزار نفر رسیده این اضافه شدن شاگردان مدیون اوامر اعلیحضرت همایونی است که مکرر بمذرات آموزش و پرورش میفرمودند که تربیت تکمیلی در این مملکت بساید هر روز زیادتیر بشود خوشبختانه وزارت آموزش و پرورش باین نکته توجه کرد و تعداد مدارس حرفه ای و هنرستانها و آموزشگاههای کشاورزی را تا حد امکان بالا برد عرض از این ارقام مقدمه ای که عرض کردم این بود که در هفته گذشته یکی از آرزوهای بنده و مردم گران جامه عمل پوشید و بامذاکراتی که قبلا با وزارت آموزش و پرورش شده بود يك هنرستان مکانیک در علی آباد گران و يک دانشسرای

مقدماتی در شاه مزرعه افتتاح شد یعنی از صورت پروژه و طرح بحر حه عمل در آمد و شاگرد گرفت هنرستان مکانیک کشاورزی برای گران و دشت بسیار لازم بود ما در گران و دشت بیش از چندین هزار تراکتور و وسایط نقلیه کشاورزی و پمپ های آبیاری و وسایل کوچک کشاورزی از قبیل ماشینهای بکریک و بکریک و میکند داریم که تاکنون متخصصی برای تعمیر و مرمت آنها نداشتیم و این هنرستان مکانیک کشاورزی که دایر شد بسیار کمک میکند به تعمیر و نگاهداری این ماشین آلات و فقط سرمایه ای که مردم در این راه مصرف کرده اند و این سرمایه ها هدر نمی رود و ذخیره میشود بزمین خوشحالم که این دو مؤسسه را در بخش تأسیس کرده اند سابق بر این مرسوم بود هر هنرستان یا دانشسرای مقدماتی که میخواهند تأسیس کنند میآمدند در مرکز استان یا شهرستان تأسیس میکردند من خواهش کرده ام این مدرسه را ببردند و گذاشتند در بخش به این معنی هنرستان مکانیک کشاورزی را در علی آباد گران و دانشسرای مقدماتی را هم در شاه مزرعه زیر شاه مزرعه از مراکز تراکه است و با اصطلاح مرکز تراکه صحر است و آنجا مامیتوانیم معلمین بومی یا کسانی که از حومه میآیند تربیت کنیم و برگردانیم به محل های اولیه خودشان این را باید عرض کنم که هر قدر ما در سطح تکمیلی مدرسه دایر کنیم شاگرد بگیریم و کوشش کنیم کم کرده ایم این را قبول داریم که مدارس حرفه ای گران تمام میشود چون مدرسه عادی نیست که از يك تخته و چند نیمکت تشکیل بشود و شاگرد طوطی و ارچیزی یاد بگیرد مدارس فنی احتیاج به ماشین و استاد ماهر و مهندس و استاد کار دارد و همه اینها پول و هزینه میخواهد با تمام گرانی که آموزش حرفه ای دارد و هر چه گران تمام شود معهدا بازدهش عالی است و بازدهی که میدهد تلافی گرانی که ما در آموزش حرفه ای داریم میکند بنده با ذکر این مقدمه عرض کنم وظیفه ماست که بگوئیم در هر مورد در هر جای مملکت کاری که انجام می شود اوامر اعلیحضرت همایونی است و اجرای آن بوسیله دولت است اوامر اعلیحضرت همایونی در این مورد بسیار صریح بود و بموقع اجرا بوسیله دولت گذاشته شد بنده صمیمانه از

دولت هویدا تشکر می کنم که در این مورد مثل تمام موارد قدم مثبت و عملی برداشتند و این کار را برای ما انجام دادند و همچنین سرکار خانم فرخ روپارسی وزیر محترم آموزش و پرورش که بحرفهای ما گوش کردند و تأیید کردند که این منطقه احتیاج به هنرستان مکانیک کشاورزی دارد همچنین از آقای دکتر موفقیان معاون وزارت آموزش و پرورش و رئیس تعلیمات حرفه ای وزارت آموزش و پرورش تشکر میکنم که چندین جلسه با ایشان صحبت کردیم و واقعا زحمت کشیدند مشکلات زیاد بود اعتبارش را تأمین کردند و مشکلات را حل کردند و این مدرسه را در علی آباد گران و دانشسرای مقدماتی را در شاه مزرعه دایر کردند نکته دیگر که باز موظفم تشکر کنم ترمیم حقوق مهندسین شاغل در وزارت آموزش و پرورش بود مهندسی که از دانشکده بیرون میآید با حقوق کم نیامد برای وزارت آموزش و پرورش خدمت کند بلافاصله میرفت در جاهای دیگر مشغول کار میشد با حقوقهایی که حقش بود نه اینکه حقش نبود که حقوق بالا بگیرد حقش بود و باید میگرفت خوشبختانه این مسأله در وزارت آموزش و پرورش حل شد و به مهندسین الان حقوق خوبی میدهند که اینها را جلب کنند در آموزش فنی و حرفه ای بنده خودم دیدم مهندسی که از ایران فارغ التحصیل شده بود ۵ سال هم دوره تخصص را در خارج دیده بود برگشته بود که در وزارت آموزش و پرورش استخدام شود این از موارد نادری بود که من ندیده بودم این مطلب بسیار جالب بود و نمیشود گفت این شخص که بخارج رفته و برگشته نمیتوانست برود در صنایع دیگر و جاهای دیگر استخدام شود و نمیشود گفت بیسواد بود در هر حال بسیار جالب بود که حاضر شد در وزارت آموزش و پرورش استخدام شود همکار بنده آقای دکتر متین راجع به افرادی که در بابل بودند اینجا صحبت کردند باید بعرضشان برسانم که افراد خیر در هر جا هستند منتهی باید موجبات این خیرات و میرات فراهم بشود در حال حاضر موجبات عمل نیک انجام دادن در این مملکت از هر جهت فراهم است این هنرستان مکانیک حرفه ای که بنده عرض کردم آقای حسین قاسمی معادل يك میلیون تومان زمین یعنی ۳۰ هزار متر زمین در بهترین نقطه علی آباد يك

ساختمان مجهز برای هنرستان اهدا کردند البته ایشان تاجر است بازرگان است و بمن گفتند که بنده در اینجا تجارت میکنم و استفاده میکنم باید این پول بنحوی برگردد بمردم و واقعا این مرد درخور و در پتان همه گونه تقدیر و تحسین میباشد امیدوارم بنحومفتنی وزارت آموزش و پرورش از ایشان تقدیر بکند بار ما در گران يك آموزشگاه عالی مرتع و جنگل داریم این آموزشگاه عالی مرتع و جنگل در سالهای گذشته ۳۵ نفر بیشتر دانشجو نمیگرفت ولی در حال حاضر توسعه پیدا کرده و ۱۵۰ نفر دانشجو میپذیرد بسیار خوب است بنده از این آموزشگاه بازدید کردم بسیار توسعه پیدا کرده ساختمانهای آزمایشگاهی در شرف اتمام بود گلسرخي برای آنجا زحمت کشیده چون این کاره است (خنده نمایندگان) چون کارش را میدانند بهمین علت است که همیشه کارهایی که انجام میدهد بسیار خوب است من منظورم از این کاره است این بود که متخصص و مهندس کشاورزی است نظر دیگری نداشتم اینست که امیدوارم ایشان در خدمت به شاهنشاه و مملکت موفق باشند و آنچه را که ما در این مملکت داریم مرهون و از شاهنشاه داریم مردم گران مردم شاه دوست و وطن پرستی هستند و امیدوارم که خداوند سایه اعلیحضرت همایونی را از سر این ملت بخصوص از سر مردم گران کم نکند تا زیر سایه ایشان در نعمت و آسایش بسر ببرند و همیشه دعا گو باشند همینطور که همیشه دعا گو بوده اند ما از خداوند همیشه سلامت ذات اقدس شهبیاری را خواهانیم امیدواریم عمر ایشان را هزاران سال بکنند زیرا هر دقیقه اش برای ما غنیمت و نعمت است و باید حد اکثر استفاده را بکنیم عرض دیگری ندارم (احسن)

رئیس - آقای سرتیپ بفرمائید

سرتیپ پور - آخر هفته پیش بانفاق ریسان کمیسیون های مجلس در خدمت رئیس معظم مجلس شورای ملی توفیق عزیمت به اصفهان نصیب شد هیئت مادعوت شرکت ملی ذوب آهن را مشتاقانه پذیرفت تا بتواند در این شهر اقدامات و آثار فعالیت مهندسین و مسئولین و متصدیان امر را در زمینه ایجاد کارخانه ذوب آهن و تأسیسات جنبی اش

از قبیل شهرسازی، سدسازی، راه آهن سازی، کشف منابع و معادن مشاهده کنیم. این شوق و میل شدید آقایان بیازدید فعالیت بیشتر از آن جهت بود که تشخیص داده بودند انقلاب کشاورزی و انقلاب اجتماعی ایران موقعی میتواند واقعاً بارور شود که متکی به صنعت باشد. صنایع موجود ایران هم موقعی می تواند از وضع عاریتی بیرون بیایند که در پناه امال صنایع که همین ذوب آهن باشد قرار گرفته باشد (صحیح است). کارخانه های مادر حال حاضر اگر دچار صدمه ای بجهت از جهات بشوند باید دست نیاز بسوی خارج دراز کنند. و زمانی کوتاه یا دراز در انتظار مرحمت صاحبان صنایع خارج باشند تا زمینه مرمت و ترمیم فراهم شود. البته در این مدت انتظار، بسیاری از نیروهای انسانی و سرمایه های ملی ناچار باید متوقف بمانند. اینک کارخانه ذوب آهن این تقصیر را مرتفع خواهد کرد. برای ملتی که میخواهد وارد تمدن صنعتی بشود کارخانه ذوب آهن موجهی فراهم خواهد کرد که رشد دانش و رشد تفکر صنعتی جامعه ما را بسوی پیشرفت هدایت بکند (صحیح است) با وجود کارخانه موجود شدن تفکر صنعتی، ایران دنباله رو صنعتگران خارج نخواهد شد بلکه خود مبتکر میشود و این ابتکار اجتماع ما را درخشان تر از آنچه که هست خواهد کرد شاید همین دلیل ملت ایران بیش از ۴۰ سال در انتظار بود که بلکه روز و روزگاری برسد و این کلید مشکل گشا بدستش واصل شود. منتهی زمان اجازه نمیداده است. هر وقت این آرزو باموانع و مشکلاتی روبرو میشد. و ملت ایران را بسا ناگامی روبرو میکرد. فقط اراده مبارک شاهنشاه آریامهر بود که توانست این ناکامیها را مبدل به کامیابی بکند (صحیح است) آنهم پس از حوصله های فراوان. حزم عمیق و احتیاط وافر و شجاعتی که تاحدی بخضر کردن نزدیک بود. مشکلات و موانع را رفع کردند و ملت ایران را از مرحله ای بحرله دیگر هدایت فرمودند. سیاست ملی را اعلام و تثبیت کردند و به اثبات رسانیدند و بجهت بیان نمایانند که سعادت ایران متضمن سعادت آسیا و سعادت آسیا متضمن سعادت جهان خواهد بود بر اساس یک چنین شجاعتها حزمها و درایتها توانستیم در مرحله ای قرار بگیریم که آرزوی شاهنشاه بوده است.

آرزوی شاهنشاه این بود که ملت از حالت فعلگی ممالک صنعتی بیرون بیاید. ملت ما محکوم بود که مواد خام تهیه کند و به صنعتگران بفروشد بقیمت ارزان و بعد صنایعی را که از همان محصول بیرون برمیگشت بخرد بقیمت گران که با تشکیل این تأسیسات و با وجود آمدن کارخانه ذوب آهن این حالت استثمار زدگی و فعلگی بکلی از میان رفته و خواهد رفت (صحیح است) این یکی از بزرگترین موهبت هائی است که در نتیجه درایت شاهنشاه نصب ملت ما جامعه ما میشود در حال حاضر و فیکه ما باصفهان میرویم در فاصله چهل کیلومتریش. آریا شهر را میبینیم باخانه های تمیز و بسیار زیبا که آماده پذیرائی و در آغوش گرفتن کارگران صنایع ذوب آهن است. پنج کیلومتر بالاتر از این شهر یعنی در فاصله ۴۵ کیلومتری شهر اصفهان مایه منطقه ریز میرسیم که بر روی یک قطعه نه میلیون متری آن آثار کوشش و تلاش دانشمندان تکنیسین ها. مهندسین و کارگران در این قطعه ۹ میلیون متری بصورت ایجاد ساختمانها ساختن تنوره های ۵۴ متری و ۶۴ متری. انبارها. کارگاهها نمودار میباشد. در شعاع ۳۰ الی ۱۲۰ کیلومتری همین منطقه آثاری از فعالیت های جنی مشاهده میکنیم. سد شاه عباس کبیر را بایک قوس ۴۰۰ متری و بارتفاع ۱۰۰ متر میبینیم که آماده شده است تا آبهای از زاینده رود و کوه رنک را که سابقاً هدر میشد و در ریگرها فرو میرفت و در نقطه ای بالاتر مردانهائی بوجود میآورد آن آنها را مهار کند و تنظیم کند که هم بزرگت برساند و هم احتیاجات آبی کارخانه ذوب آهن را مرتفع کند. کارخانه ای که باید در آغاز کار ۷۵۰ هزار تن محصول بوجود بیاورد و هر تنش یک متر و ۸۰ سانتیمتر کوب آب. در ثانیه لازم دارد. این آنها از منبع خودش بوسیله دو رشته لوله کشی به کارخانه انتقال خواهد یافت بهتر است کمی فکر کنیم که چقدر انرژی و سرمایه و جقدر کار لازم بوده است تا باین منابع رسیده باشیم. در نقطه دیگر اکتشاف معادن و منابع مورد نیاز مملکت با نهایت دقت از زمین و از هوا انجام میگردد اگر بخاطر داشته باشید میگفتند که ایران فاقد آهن است و اگر هم آهن داشته باشد مخلوط با مس است که جدا کردنش به بهای گرانی تمام میشود و

لاجرم باید این کار در ایران سر نگردد و اگر سر بگیرد جاه طلبانه است. اگر یادمان نرفته باشد و بخاطر داشته باشیم می گفتند که ایران دارای آن مقدار ذغال نیست که بتواند احتیاجات صنعتی ما را تکفیل کند در حالیکه ما در نتیجه کوشش و مطالعات و تحقیقات مهندسین ایرانی بآن درجه از قطعیت رسیده ایم که میتوانیم به یقین بگوئیم در ایران تاکنون دو بیست میلیون تن سنگ آهن کشف شده است که برای صدسال این کارخانه تکفیل میکند. فعلاً در جنوب یک میلیارد و هشتصد میلیون تن ذغال کشف شده است که سوای ۱۳۰۰ میلیون تنی است که در شمال ذخیره شده است بعلاوه معلوم شد که آهن بقدر کافی داریم. دولومیت و همچنین آب بحد کافی داریم و نیروی انسانی هم به تفضل خداوند و مرحمت شاهنشاه در مدت انقلاب آنقدر نوازش شده اند و دعوت شده اند. که در حال حاضر ما میتوانیم از وجود ایرانی ها در خاک ایران برای ترقی ایران استفاده کنیم (احسن است). این جلوه ها است که ملت ایران را واقعاً در مقابل موهبت هائی که نصیبش میشود شاکر و سپاسگزار میکند (صحیح است) آثار این سپاسگزاری را همه مادر واحد مهندسین و متصدیان و تکنیسین های ذوب آهن دیدیم اینها مردمان فاضلی هستند و غالباً مدارج علمی را در ایران و اروپا و امریکا طی کرده اند. اینها در آن منطقه که در حال حاضر از لحاظ کیفیت نامساعد است با نهایت سادگی در دفتر کار ساده و با مایحتاجی ساده تر بدون بزرگ و تجمل بکار آینده سازی مشغولند که همین گذشت و همین شور و شوق و همین احتراز از تجمل. تجملی که موجب انحطاط اخلاقی است بجا نوبد میدهد و این امید را در ماتقویت میکند که ملت ایران آینده ای درخشان را استقبال کرده است و بآن خواهد رسید (صحیح است) بنظر من عالیترین نوع سپاسگزاری در مقابل موهبت هائی که از طرف شاهنشاه نصیب شده است اینگونه گذشت است. یعنی چشم پوشیدن از پاره امتیازات زودگذر بخاطر بدست آوردن امتیازات بزرگ. نفع جامعه پایدار ایرانی (صحیح است) ما این معنی را در منطقه ذوب آهن و تأسیسات جنی اش دیدیم که حق داریم در این مورد ستایش بکنیم گذشت و خدمت خدمتگزاران را. و این امید را داریم که بکروز این

ستایش متوجه همه دستگاہها و همه مسئولین و همه متعین شود. یعنی همه سعی کنند برای تحقق بخشیدن آرزوهای ملی و نیات شاهنشاه آریامهر در مواردی که لازم بشود حتی حاضر باشند که ببندها را کمی تنگتر کنند و از افراط و تفریط احتراز کنند (صحیح است) و از تجمل بپرهیزند و از هرگونه صرفه جوئی هایی که در کار میشود به نفع تقویت تمدن صنعتی ایران و سازش دادن بین تحولات زراعتی و صنعتی بامید پیشرفت بیشتر بکوشند این است امید ما از کار آنها (احسن است) متشکرم.

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - جناب آقای رئیس. همکاران محترم. بنده به مناسبت مسافرتی که پیش آمده بود برای شرکت در سمینار روزنامه نگاران ایران و پاکستان و ترکیه به کشور پاکستان سفر کرده بودم نیم ساعت پیش از کراچی مراجعت کردم و یکسر از فرودگاه به مجلس آمدم بخاطر اینکه احساسات پاکتی که در سرزمین پاکستان نسبت به شاهنشاه بزرگ و ملت ایران وجود داشت بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانم. بطوریکه همکاران گرامی میدانند پیمان عمران منطقه ای که بابت کار شاهنشاه ایران بین ایران و پاکستان و ترکیه منعقد شده یکی از موفقترین پیمانهای منطقه ای دنیای ماست. پیمانی است که منحصر آ بخاطر رفاه و آسایش و بالا بردن سطح زندگی سه ملت دوست و برادر منعقد شده و هر روز گام تازه ای در این راه برداشته میشود و روز بروز ۲۰۰ میلیون نفر از مردم مسلمان جهان را بهم نزدیکتر میکند. در بررسی هایی که من از این سفر کردم دیدم خوشبختانه مرتباً کارشناسان ایران و ترکیه و پاکستان مشغول مطالعه و بررسی هستند تا از امکانات موجودی که برای هر سه کشور وجود دارد بهره برداری بیشتر برای بالا بردن سطح زندگی مردم هر سه کشور بشود مطلبی که واقعاً برای ما افتخار آمیز بود هنگام شرکت در ضیافت های متعدد روزنامه نگاران و نطق هایی که آنجا میشد و مطالبی که مطرح بود از این جهت که من میدیدم نسبت به پیشرفت های ملت ایران و همچنین صلح دوستی و بشردوستی شاهنشاه ایران بخصوص نسبت به احساسات پاکتی که ملت ایران نسبت به صلح دنیا و نسبت

به وضع اسلام و کشورهای اسلامی دارد بدیده تحسین و تقدیس نگاه میکردند. در پاکستان با هر کسی که من روبرو میشدم از راننده تاکسی یا کاسب یا روزنامه‌نگار و غیره همه نسبت به شاهنشاهی ما احساسات فوق‌العاده عمیق داشتند و می‌گفتند از روزی که پاکستان بوجود آمده ما دیدیم شاهنشاهی ایران کمال غلاقه را به پیشرفت و ترقی ما دارند و همیشه ملت پاکستان را یاری کرده‌اند و پاکستانیها ایران را برآستی خانه‌دوم خودشان میدانند و بخصوص این مطلب را من باید عرض کنم چون در آنجا بودم میدیدم يك روز در حسینیه ایرانها بمناسبت درگذشت مرحوم اسکندر میرزا رئیس جمهور اسبق پاکستان مجلس ترجیحی برپا بود آنجا واعظی که به منبر رفته بود در مورد عنایات شاهنشاهی ایران نیست به ملت پاکستان مطالبی عنوان میکرد از جمله میگفت که ما از روزی که بیاد داریم مبینیم شاهنشاهی ایران نسبت به ملت پاکستان نهایت عطف و مهربانی را داشته و دارند و اقدامات اخیری که شد همین علاقه اولین رئیس جمهور پاکستان که در خاک ایران تدفین بشوند اینهم نشان میداد که همه پاکستانیها نسبت به ایران و ایرانی و خاک مقدس ایران چقدر علاقمندی دارند. ما ایرانی هستیم واقعا وقتی بخارج از کشور میرویم مبینیم همسایگان ایران و کشورهای دیگر اینقدر نسبت به وضع مملکت ما نسبت به رهبری شاهنشاهی ما نسبت به پیشرفتهای مملکت ما تا چه اندازه ابراز احساسات میکنند این امر واقعا برای ما ایرانیان غرورآمیز است يك مطلبی را که الان آقای گودرزی اینجا تشریف دارند باید عرض بکنم اینست که واقعا آقای گودرزی وضع مأموریتان در خارج خوب شده نظمی بوجود آمده سازمانها واقعا آبرومند شده‌اند بنده تصادفاً در کنسولگری های مختلف ایران در شهرهای مختلف پاکستان وضع را از نزدیک دیدن کردم دیدم بسیار جاهای آبرومند در اختیار دارند مأمورین خوب و تحصیل کرده که واقعا در فکر اعتلای نام مملکتشان هستند خدمت میکنند آنها نهایت کمک را بایرانیها و به مراجعین میکنند در جاهائی که من دیدم اینطور بود سایر نقاط را نمیدانم آنجاهائی را که من دیدم برآستی میخواهم عرض کنم وضع مأموریتان بسیار خوب بود و اگر عیبی هم

داشت بنده میگفتم و شاید اگر عیبی هم هست باید حتماً گفته شود مثلاً وضع ارتباطی زیاد خوب نیست آنطور که باید و شاید البته خودتان و سایر ارتباطی مستقیم با همه سفارتخانه‌ها دارید ولی لازم است که واقعا اینها بیشتر در جریان فعالیت روز مملکت باشند وقتی بایکی از مأمورین درباره برنامه چهارم صحبت میکردم در حالیکه یکی از مأمورین باسواد شمام بود میدیدم که این مطالب قدری برایش تازگی دارد در صورتیکه اینها باید دقیقاً در جریان ترقیات و پیشرفتهای مملکت باشند باید بدانند که برنامه عمرانی چهارم ایران يك برنامه بزرگی است باید يك مأمور ایرانی که در خارج است با رقم و عدد بحث بکند و همه دستگاههای ممالک باید آنها را در جریان امور بگذارند من فکر میکنم از اینجهت آنطور که باید و شاید بآن توجه نشده باید اینها خیلی بهتر و دقیق‌تر در جریان روز باشند اطلاعاتی که از وزارت خارجه با دستگاه تلکس برای اینها میرسد خیلی خوبست و اینها در جریان هستند ولی بنظر من این کافی نیست باید وضع اطلاعاتی مأمورین ما در خارج از ایران بهتر بشود اما در مورد این همکاری عمران منطقه ای که يك کار اصولی است باز هم نکته ای که در آنجا بحث بود و بخصوص روزنامه‌نگاران پاکستان و ترکیه که در سمینار بحث میکردیم و مطرح میکردیم این مطلب بود که باید توجه بشود مطلب این بود که نسبت بایران بسیار علاقمندی داشتند و ایران تاکنون هر تهدید و وظیفه‌ای را که بعهده گرفته صمیمانه انجام داده و میدهد ولی علاقمندی آنها این بود که برآستی از نظر توسعه روابط اقتصادی بین این سه ملت وضع بصورتی درآید که اگر فرضاً ایران احتیاجاتی از نظر خرید در خارج از ایران دارد و امکان این خرید در ممالک هم پیمان هست انجام بشود همینطور اگر پاکستان و ترکیه احتیاج بکالا هائی دارند بتوانند از ایران خرید کنند و باید در خرید کالاها کشورهای منطقه بر سایر ممالک دیگر رجحان داشته باشند بعقیده من یکی از اساس و پایه‌های فکر همکاری منطقه‌ای این است که ما بتوانیم آنچه که امکانات مملکت اجازه میدهد در راه رفاه و کمک بکشورهای دیگر قدم برداریم و این قدمها بفع

هر سه مملکت است بنده بیش از این وقت همکاران عزیز را نمیگیرم فقط عرض میکنم برای من و هرایرانی غرور آمیز بود که از نزدیک میدیدیم پیشرفتهای ترقیات ایران بخصوص برآمدهای انقلابی ایران را ما وقتی آنجا بیان میکردیم که در ایران حقوق مساوی بین زن و مرد هست در دولت ایران وزیر زن هست در مجالس ایران خانمهای نماینده شرکت دارند. در تمام سازمانهای مملکتی بین مرد و زن تفاوتی وجود ندارد فقط هر کسی در سایه لیاقتش میتواند جا برود یا سهم کردن کارگران در سود کارخانه‌ها از مطالب بسیار جالبی بود. اجرای قانون اصلاحات ارضی و تأسیس شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی و برآمدهای توسعه صنعتی و سایر برنامه‌های انقلابی. برای آنها بقدری جالب بود که در نهایت علاقمندی میخواهند از تمام این برنامه‌ها اطلاع دقیق داشته باشند و باز فکر میکنم که آقای گودرزی وزارت خارجه مادر این مورد لازم است اقدام کند برای نشر برنامه‌ها در مطبوعات خارج از اقل در مطبوعات کشورهای ترکیه و پاکستان. روزنامه‌نگاران با کمال صمیمیت میگفتند آنچه راجع به پیشرفتهای و ترقیات ایران باشد ما با کمال میل و علاقه حاضر هستیم منعکس کنیم منتها باید دستگاههای ایران این قبیل اطلاعات را در اختیار ما بگذارند همینطور در سایر ممالک من فکر میکنم اگر در این مورد هم توجه شود میتوان از این راه نتیجه خوب گرفت و این اقدامات بنظر من به نفع هر سه کشور است. مطلب دیگری که باید عرض بکنم در باره

سفر رئیس جمهور پاکستان حضرت آقا محمد بچی خان بایران بود رئیس جمهور پاکستان که يك مردی است مورد اعتماد مردم پاکستان و واقعا مورد احترام همه طبقات مردم پاکستان است تحت تأثیر شدید احساسات صمیمانه ملت ایران قرار گرفته بود در مراجعت پاکستان در مطالبی که گفته بود بقدری نسبت بشاهنشاهی ایران و نسبت بایران و نسبت با احساسات فوق‌العاده‌ای که در ایران نسبت بپاکستان وجود دارد تجلیل و تقدیر کرده بود که کرا را گفته بود بسیار خوشوقت که می‌بینم يك دوستی مثل شاهنشاهی ایران و مثل ملت ایران داریم و این باز از مطالبی بود که برای ما واقعا موجب کمال خوشوقتی و افتخار بود من

۳- تصویب صورت جلسه
رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای محمد گودرزی معاون وزارت امور خارجه

رئیس - وارد دستور میشویم آقای گودرزی فرمایشی دارید بفرمائید.
گودرزی (معاون وزارت امور خارجه) -

ساحت مقدس مجلس شورای ملی - بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند در تاریخ ۲۰ تیرماه ۱۳۳۶ قانونی بتصویب رسید که بموجب آن بدولت اجازه داده شد راجع به همکاریهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا نامه‌هایی بین وزارت امور خارجه و سفارت آمریکا در تهران امضاء و مبادله گردد که طبق آن قانون در سال ۱۳۳۶ نامه‌های مزبور مبادله گردید.

نظر باینکه پس از مبادله نامه‌های مزبور قوانین دولت آمریکا در سال ۱۹۶۵ اصلاح شد.

و نظر باینکه مقامات آمریکائی بر حسب پیشنهاد دولت شاهنشاهی موافقت نموده اند که در صورت تقاضای دولت شاهنشاهی سرمایه‌گذاری اتباع ایوان در آمریکا توسط دولت ایران نیز متقابلاً و در شرایط یکسان بشروط تضمین سرمایه‌های آمریکائی در ایران توسط دولت آمریکا تضمین گردد و از طرفی طبق قوانین آمریکا شامل ضمانت های مزبور گسترش یافته است لذا ماده واحده زیر را جهت تصویب تقدیم میدارد. ضمناً بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است قانون تابعیت ایران در سال ۱۳۱۳ تدوین و تصویب و بموقع اجرا گذاشته شده و با وضع فعلی و تحولاتیکه در سنوات اخیر در شئون مختلف کشور پدیدار گردیده تطبیق نمی‌نماید لذا تجدید نظر در

بعضی از مواد قانون تابعیت ضروری تشخیص داده شده است اکنون ساده واحدهای بدین منظور تنظیم وتدوین گردیده که به پوست تقدیم میگردد.

رئیس - لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۵- طرح وتصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور وارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۵ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۴/۴۰۲۴ - ۱۳۴۸/۸/۱۲ راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۹۹ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد ومصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود بمنظور تقویت نیروهای دفاعی کشور تا همام از مبلغ سی میلیارد ریال یکجا یا بدفعات از هزمنیع یامنابعی (اعم از خارجی یا داخلی) که بمصلحت تشخیص دهد در هر مورد باینجه از بهر متداول تجاوز نکند وام یا اعتبار تحصیل نماید. قرارداد ارجاع بمدت وسایر شرایط وام یا اعتبار پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

مصرف وام یا اعتبار مزبور مشمول قانون محاسبات عمومی و آیین نامه معاملات دولتی نخواهد بود. مخیر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام به مجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲۶ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد ومصوبه کمیسیون دارائی را تأیید وتصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخیر کمیسیون نظام - حکیمیان

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود (اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی (آقای مهندس صائی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان:

دکتر حکیم شوشتری - کورس - خانم جهانبانی - مرندی - مهندس فروهر - دکتر برومند - مهندس پروشانی - دکتر کلایی - صائی - خواجه نوری - دکتر المونی - مهندس ارفع - ارسنجانی - خانم تربیت - دکتر زعفرانلو - مهندس اخوان - مهندس برومند - پور بابائی - رضوی - دکتر غنی - مهندس سهم الدینی - بانوسعدی - دکتر خزائی مسعودی - مهندس ناصر بهبودی - سرتیب پور - دکتر عظیمی - دکتر مهدوی - جوادی - دکتر وفا - مهندس معینی - دکتر قهرمان - دکتر وحیدنیا - پزشکی - دکتر موثقی - ثامنی - مهندس قادر پناه - شاهنده - مهندس بریمانی - شهرستانی - مجید موسوی - مهندس کیا - مهندس جلالی نوری - صدری کیوان - عباس میرزائی - صائب - حی - مهندس زر آور نوسلی - جهانشاهی - دکتر کفائی - محمدولی قراچورلو - مهندس یار محمدی - دکتر صفائی - تیمسار وحدانیان - مهندس زنجانچی - فولادوند - تیمسار حکیمیان - دیهم - دکتر کیان - رضازاده - مهندس کیا کجوری - دکتر خیر اندیش - دکتر پرتو اعظم - مروتی - دکتر میر علاء - انشاء - دکتر هنوردی - مهندس اسدی سمیع - دکتر حبیب اللهی مانی - بدر صالحیان - ملکزاده آملی - فهیمی - ملک افصلی

غلام نیاکان - عامری - خانلر قراچورلو - بهادری - مهندس معتمدی - صالحی - قاضی زاده - دکتر مهذب - دکتر درودی - اسدالله سلیمانی - کلانتر هرمرزی - دکتر سعید - بختیاری پور - مهندس فیروز عدل - دکتر ملکی - کمالوند - پروفیسور مخبر فرهمند - دکتر معظمی - صدیقیان زاده - دکتر ستوده - ادیب سمیعی - مافی - سعیدوزیری - خانم زاهدی - مهندس اربابی - مرتضوی - خسروی - مهاجرانی اصولی - بهنیا - معیری - پور ساطع - مبارکی - امیر احمدی پدramی - امامی رضوی - دکتر اسفندیاری - محسنی مهر - ریاضی - دکتر رضوانی - فیاض فاضلی - شیخ الاسلامی - دانشمند - ماهیار - شاخوئی - فخر طباطبائی - دکتر اسفندیاری - دکتر رفعت - ساگینیان - فرهادپور - مهندس بهرامزاده ابراهیمی - جاماسی - امام مردوخ - ظفر - مؤید امینی - دکتر اسدی - دکتر شریعت - رامبد - دکتر طالع - دکتر صدر - دکتر مدرسی - آموزگار - دکتر حکمت - ضیاء احمدی - مهندس صائی - دکتر نجیمی - دکتر متین - صادق سمیعی - ابوذری - دکتر اعتمادی - موفر - مهندس اردلان - مریدی - مجد - شکیبا - مهندس معینی زنده - شیخ بهائی - اخلاقی - خانم دکتر دولتشاهی.

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بهر ارازی اعلام

گردید)

آراء موافق ۱۵۸ رأی

رئیس - لایحه با ۱۵۸ رأی موافق بانساق آراء تصویب شد، برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین - آقایان: مریدی - یوسفی - مهزاد - اهری - انشاء - امامی - رضوی که شیخ الاسلامی - جوادی - ادیب سمیعی - دکتر میر علاء - تیمسار حکیمیان - دکتر یگانگی - دکتر خزائی - دکتر صدر - کورس - خانم جهانبانی - خانم دکتر دولتشاهی - دکتر اعتمادی - حی - خواجه نوری - شهرستانی - ساگینیان - مهندس اخوان - شاهنده - مهندس قدر پناه - دکتر عظیمی - دکتر مهندس بهبودی - سرتیب پور - پور بابائی - دانشمند خانم سعیدی - محمدولی قراچورلو - مهندس ارفع - مهندس اربابی - دکتر وفا - مهندس یار محمدی - دکتر قهرمان - جاماسی - دکتر رضوانی - مجد - مهندس معینی زنده - دکتر حبیب اللهی - بانو زاهدی - مبارکی -

کلانتر هرمرزی - آموزگار - فیاض فاضلی - صدیقیان زاده - دکتر حکمت - دکتر اسفندیاری - موسی صالحی - مانی - دکتر معظمی - بدر صالحیان - دکتر پرتو اعظم - سعیدوزیری - مافی - دکتر صفائی - دکتر هنوردی - فهیمی - دکتر مهندس مهندس فیروز عدل - تیمسار نکوزاد - صدری کیوان - مهندس کیا کجوری - مهندس ریاحی - مروتی - مهندس جلالی نوری - ملکزاده آملی - ملک لفضلی - عامری - دکتر خیر اندیش - دکتر خسروی - مهندس زر آور - تیمسار حکیمیان - معیری - دکتر کلایی - عباس میرزائی - توسلی - دکتر کفائی - فولادوند - دکتر رفعت - مهاجرانی - پور ساطع - دکتر درودی - امیر احمدی - اسدالله سلیمانی - قاضی زاده - خانلر قراچورلو - شاخوئی - ریاضی - پروفیسور مخبر فرهمند - غلام نیاکان - صائب - مجید موسوی - بختیاری پور - مهندس اسدی سمیع - آموزگار - دکتر برومند - خانم تربیت - ماهیار - دکتر شریعت - دکتر غنی - فخر طباطبائی - دکتر ستوده - مهندس بهرامزاده ابراهیمی - دکتر ملکی - دکتر متین - اخلاقی - دکتر زعفرانلو - اصولی - مهندس بریمانی - کمالوند - ارسنجانی - مهندس فروهر - ظفر - محسنی مهر - مهندس کیا - مهندس پروشانی - مهندس سهم الدینی - ثامنی - مهندس برومند - مرندی - پزشکی - رضوی - دکتر نجیمی - امام مردوخ - دکتر طالع - صادق سمیعی - دکتر مدرسی - رامبد - فرهادپور - دکتر حکیم شوشتری - مهندس عطائی - ابوذری - ضیاء احمدی - دکتر المونی - مرتضوی - پدramی - مهندس معتمدی - بهادری - دکتر سعید - دکتر مهذب - دیهم - دکتر کیان - رضازاده - مهندس معینی - مؤید امینی - اردلان - صائی - جهانشاهی - موفر - مهندس بهبودی - دکتر اسدی - بهنیا - مهندس صائی - مسعودی - مهندس زنجانچی - شکیبا - شیخ بهائی - دکتر موثقی - دکتر وحیدنیا - رئیس - تیمسار کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - سیاست دفاعی کشور را ذات مبارک انلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشاران هنگام کشایش دوره اجلاسبه ۴۸-۴۹ مجلسین در لزوم تقویت قوای دفاعی کشور اعلام فرمودند. و در عرضیه جوابیه مجلسین بحضور ذات مبارک

شاهانه سیاست دفاعی مزبور مورد تأیید قاطع نمایندگان مجلسین قرار گرفت. و هم‌زمان با این تشریفات ذات مبارک ملوکانه در مهر ماه سال جاری بیانات مهمی در مراکز فرهنگی ارتش شاهنشاهی باین شرح بیان فرمودند:

«با وجود آنکه مسلماً آرزوی هر فرد نظامی در این است که نیروهای مسلح خویش را روز بروز قوی‌تر و نیرومندتر و مجهزتر ببیند. میتوانیم بگوئیم آرزوی همه ما این است که شاید عوض تجهیز یک واحد خرید یک هواپیما و یا یک ناو، میتوانستیم یک بیمارستان بزرگ‌تر بیشتر چندین مدرسه بیشتر و سایر وسائل رفاه عمومی را فراهم میدیدیم.

ولی چاره نیست اگر مملکت محفوظ بماند این وسائل دیر و یازود فراهم خواهد شد. در غیر اینصورت زندگی در ناز و نعمت برای هیچ کس قابل تحمل نخواهد بود.

و سپس تشریح اقدامات دامنه‌داری که در راه رسیدن به هدف مطلوب خلع سلاح عمومی صورت گرفته است بیان فرمودند:

«تاریسیدن بآن روز و بآن مطلوب تاحدودی که وضع اقتصادی ما اجازه میدهد باید نیروهای مسلح این مملکت را برای خدمت مقدس حفظ این سرزمین باستانی مهیا نمود. با وجود مخارج قابل توجهی که برای نیروهای نظامی انجام میدهم آنگنگ رشد اقتصادی مملکت ما در این چهار سال اخیر با ثبات قیمتها بیش از ده درصد بوده و امسال هم برای این رشد اقتصادی در انتظار یک نصاب جدیدی که در حدود دوازده درصد باشد میناشیم.

این است که اگر لازم باشد برای حفظ سرزمین خودمان تن به تحمیلات بیشتری از لحاظ مادی بدهیم این کار را خواهیم کرد و قوای مسلح خود را بوسائلی جدیدتر قوی‌تر و بهتر مجهز خواهیم ساخت.»

اینک که در تعقیب سیاست دفاعی کشور مصوبه مجلسین لایحه تحصیل سی میلیارد ریال اعتبار جهت تقویت نیروهای مسلح شاهنشاهی از تصویب مجلس محترم گذشته است بنمایندگی ارتش شاهنشاهی از ساخت مقدس مجلس شورای ملی تشکر مینماید (احسن). - (احسن).

۶- قرائت اسامی اعضا کمیسیون رسیدگی بلاجه تشکیل شرکت‌ها و سازمانهای تعاونی منتخب از شعب ششگانه

رئیس - اسامی منتخبین شعب برای عضویت در کمیسیون رسیدگی بلاجه تشکیل شرکت‌ها و سازمانهای تعاونی برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

اعضای کمیسیون خاص رسیدگی به لایحه تشکیل شرکتها و سازمانهای تعاونی.

شعبه اول - آقایان: دانشمند، فخر طباطبائی، مهندس بهرامزاده، ابراهیمی.

شعبه دوم - آقایان: کاظم معودی، عبدالله جوانشیر، مهندس اخوان.

شعبه سوم - آقایان: دکتر فریور - منوچهر پزشکی، جهانشاهی.

شعبه چهارم - آقایان: مهندس کیا کجوری - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی.

شعبه پنجم - آقایان: مهندس اسدی سمیع - نادر ادیب سمیعی - حسین یوسفی.

شعبه ششم - آقایان: دکتر محمد حسین اسدی - دکتر طالع - پور بابائی.

رئیس - از آقایانی که انتخاب شده‌اند خواهش میکنم زودتر کمیسیون را تشکیل بدهند و پس از انتخاب هیأت رئیسه رسیدگی بلاجه را شروع کنند.

۷- تصویب دو تبصره ماده ۱۵۵ اصلاحی آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی که در مصوبه سابق بود

رئیس - باطلاع همکاران محترم میرسانم که در اصلاح ماده ۱۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی که در جلسه قبل از تصویب مجلس گذشت از قرار معلوم متن ماده تغییر پیدا کرده و تبصره‌ها بدون هیچ تغییری باقی مانده است (مهندس ناصر بهبودی - تبصره‌ها چه هست) در خود آئین نامه هست خانمها و آقایانی که موافقت تبصره‌ها بقوت خود باقی باشد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنابراین تبصره‌های ماده ۱۵۵ همچنان بقوت خود باقی خواهند بود.

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی

رئیس - گزارش شور اول لایحه الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی کمیسیون کشور در جلسه ۲۴ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۲۵۷۹۰ مورخ ۱۳۴۸/۸/۷ دولت راجع به الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی را که بشماره ۹۷۸ چاپ شده است برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و بنا اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی

ماده واحده - تبصره ذیل بعنوان تبصره ۸ بماده اول قانون تأسیس کتابخانه عمومی مصوب دیماه ۱۳۴۴ اضافه میشود:

تبصره ۸- هیئت امناء کتابخانه‌های عمومی کشور مجاز است در هر شهرستان یا بخش که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان میبایست بناتیس کتابخانه کودک نموده یا بنماید. در صورتیکه جمع ۰/۱/۵ درآمد شهرداری آن شهرستان یا بخش از یکصد هزار ریال بیابا باشد سالانه تا میزان ۰/۲۰٪ از درآمد حاصله از سهمیه ۰/۱/۵٪ مزبور را از تاریخ تصویب این قانون بعنوان کمک بکتابخانه کودک در همان شهرستان یا بخش اختصاص دهد.

مخبر کمیسیون کشور - کلا تتر هر مزی گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۲۵ آبانماه ۱۳۴۸ حضور نماینده دولت لایحه مربوط به الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی را برای شور اول

مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رای میگیریم

خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید از لایحه قانون الحاق يك تبصره بماده اول قانون کتابخانه‌های عمومی کلیه کلمات شهرستانها یا بخشها حذف و بجای آن شهر نوشته شود.

باتقدیم احترامات - مجید محسنی

رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون منابع طبیعی راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی

رئیس - گزارش شور اول لایحه راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون منابع طبیعی با حضور آقای دکتر احمدی معاون پارلمانی وزارت منابع طبیعی لایحه شماره ۷۱۲۲ -

۱۳۴۸/۳/۲۹ دولت راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی را که بشماره ۹۱۵ چاپ گردیده بود مورد

رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی ماده ۱ - بمنظور تمرکز کلیه تحقیقات مربوط به آن قسمت از منابع طبیعی کشور که طبق قانون تشکیل وزارت منابع طبیعی مصوب ۲۷/۹/۴۶ بمعهده وزارت منابع طبیعی

قرار گرفته مؤسسه‌ای بنام مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی وابسته به وزارت منابع طبیعی تشکیل میشود.

ماده ۳- مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و همچنین دارای شورا و یک نفر رئیس میباشد و بموجب اسانسنامه‌ای اداره خواهد شد.

تبصره- اسانسنامه مؤسسه مزبور بتصویب کمیسیونهای منابع طبیعی - استخدام - دارائی مجلسین میرسد و هرگونه اصلاح و تغییری که در اسانسنامه بعمل آید بطریق مذکور در این ماده خواهد بود.

ماده ۴- اعتبار مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی همه ساله در بودجه کل کشور بعنوان کمک در ردیف جداگانه منظور خواهد شد.

ماده ۵- مؤسسه میتواند بنابر تقاضای مؤسسات دولتی و خصوصی داخلی و خارجی تحقیقاتی را که در رشته های منابع طبیعی مورد نیاز باشد با انعقاد قرارداد بعهده بگیرد. بودجه مؤسسه عبارتست از کمک مصوب در بودجه کل کشور و سایر درآمدهاییکه از طریق خدمات تحقیقی در رشته منابع طبیعی برای مؤسسات دولتی و یا خصوصی داخلی و یا خارجی بدست میآید.

درآمدهای مؤسسه پس از تصویب شورا قابل مصرف است.

ماده ۵- مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی میتواند برای انجام بررسی در رشته های مختلف منابع طبیعی موضوع ماده یکم این قانون با دانشگاهها و سازمانها و مؤسسات داخلی و خارجی قرارداد منعقد نموده و بر اساس قرارداد تمام یا قسمتی از هزینه های انجام تحقیقات را طبق طرحی که به تصویب شورای مؤسسه رسیده باشد بپردازد.

وزارت منابع طبیعی مکلف است هرگونه قراردادی که با مؤسسات خارجی در این مورد منعقد مینماید گزارش آنرا برای اطلاع مجلسین تقدیم دارد.

ماده ۶- مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی میتواند در اجرای وظائف مربوط بخود از کارشناسان داخلی و خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط دعوت

نماید و طبق قراردادی که بتصویب شورای مؤسسه میرسد با توجه به اعتبارات مصوب اقدام و حق مشاوره و هزینه های مربوط را پرداخت نماید.

ماده ۷- رئیس مؤسسه میتواند معاملات تا مبلغ پانصد هزار ریال را در هر مورد رأساً و تا دو میلیون ریال با تصویب شورای مؤسسه بدون رعایت آئین نامه معاملات دولتی انجام دهد.

مخبر کمیسیون منابع طبیعی - امامی رضوی
گزارش شور اول از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۳ آبانماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر احمدی معاون وزارت منابع طبیعی لایحه دولت راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند
گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۹ آبانماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر احمدی معاون وزارت منابع طبیعی لایحه دولت راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی
گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۱ آبانماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر احمدی معاون پارلمانی وزارت منابع طبیعی لایحه دولت راجع به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دهبم

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فرهادپور فرمائید.

فرهادپور - با اجازه همکاران محترم و مقام ریاست لایحه ای که مورد بحث ما است از نظر اصل فکر نمیتواند مورد ایراد و مخالفت قرار بگیرد چون مطالعه در منابع طبیعی مملکت بنظر همه ما مفید و لازم است اما در این لایحه نکاتی هست که بنده بنا بوظیفه یادآوری میکنم انشاءالله مورد توجه و عنایت همکاران محترم قرار بگیرد در لایحه از نظر امور مالی مثل صدها لایحه دیگر ما بکوع استثناء و ضوابط خاص مالی برای این مؤسسه مینیم ما بکرات در اینجا عرض کرده ایم امروز هم بنده از صرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم عرض میکنم اگر مقررات مالی موجود مملکت کافی برای مقصود نیست مع خرج فوق العاده هست و لازم میدانید اصلاح بشود بکاره این مقررات را اصلاح کنید و ضابطه جدیدی جانشین آن بکنید و الا این از نظر سنت پارلمانی قانونگذاری و بخصوص سیستم حزبی صحیح نیست که دهها لایحه بیوردید (صحیح است) و در هر لایحه يك استثناء برای يك مؤسسه قائل بشوید که این مؤسسه اعتبارش را بصورت کمک بگیرد و از شمول قانون محاسبات عمومی خارج بشد ماده ۷ میگودتا ۲۰۰ هزار تومان میتواند بدون مناقصه و رعایت آئیننامه معامله دولتی خرید بکند این مؤسسه با سایر مؤسسات چه فرقی دارد؟ کارمندان این مؤسسه با سایر مؤسسات چه فرقی دارند اگر آئیننامه معاملات دولتی مانع و مشکل در جلوی پای شما برای خرج بودجه ۳۳ میلیاردی هست آنرا عوض کنید (احسن است) و گرنه در هر لایحه ای يك استثناء و يك مقررات خاص مالی آوردن بنظر بنده صحیح نیست (احسن است) مطلب دوم که باید عرض کنم در اینجا ایراد بنحوه تهیه لوایح است بدون توجه بلوایح مشابه بنده در گزارشهاییکه چاپ شده و بدستم رسیده است لایحه ای برای استخدام متخصصین خارجی بطور جامع و کلی دیدم که از طرف دولت بمجلس شورای ملی تقدیم شده وقتی چنین لایحه ای تقدیم شده و بقول آقای اخلاقی در روزنامه ها مطالعه فرموده اید در هر لایحه اجازه خاصی برای استخدام متخصصین خارجی بیک مؤسسه

دادن چه ضرورت دارد دنبال آن فکر را بگرد و در اصل مملکتی اگر بدولت اجازه داده شده که تحت شرایطی متخصص خارجی استخدام بکنند این شرکت هم تابع آن مقررات خواهد بود و استخدام خواهد کرد مسئله شوم که برای اولین بار بنده مینیم این است که در ماده ۵ بمؤسسه اجازه داده شده که با مؤسسات خارجی قراردادی منعقد بکند امضاء بکند بعد باید گزارش بدهد بنده تا بحال چنین سابقه ای را سراغ ندارم که يك مؤسسه تابع يك وزارتخانه ای سرخود و با میل خود با هر مؤسسه خارجی که دلش خواست اول برود قرارداد ببندد و امضاء بکند و مملکت را متعهد بکند و ضرورتی هم بتصویب از طرف هیچ مقامی نداشته باشد نهایت نباید بگوید که من این کار را کردم اینها بنظر من ایرادات کلی است که در این لایحه وجود دارد و انشاءالله در کمیسیون مورد توجه قرار خواهد گرفت اما يك مسئله ای که مشکل مملکتی است و در اینجا از فرصت بنده استفاده میکنم خواستم تذکر بدهم در تقسیم وظائف کشاورزی سابق به چهار وزارتخانه یا پنج وزارتخانه ترتیب تقسیم این وظائف بنحوی است که پاره ای وظائف که الزاماً بایستی در یکجا متمرکز باشد در وزارتخانه های مختلف تقسیم شده بعنوان مثال مرتع که یکی از منابع طبیعی است به این وزارتخانه داده شده و دامپروری که بایستی نیاز مملکت ما را مرتفع بکند و ما را از ورود گوشت یخزده استرالیا، گوسفند خریداری شده از ترکیه و حمل گوشت بوسیله دالان هوایی از الجزایر بی نیاز بکند به يك وزارتخانه دیگر داده شده مرتعی که دام بایستی در آنجا چرا بکند و این وزارتخانه از نظر وظیفه شخصی خودش شاید مصلحتش در این باشد که بگوید احیای مراتع ملازمه دارد با اینکه من چرا را در تمام این مراتع ممنوع بکنم (مهندس ناصر بهبودی - همین کار را کرده) از آنطرف پرورش دام ملازمه دارد به اینکه دام در يك مرتعی چرا بکند حالا اگر این دو وظیفه با يك وزارتخانه بود يك خدمتوسطی بین این دو وظیفه در نظر میگرفت که هم بتواند احیای مراتع بکند و هم بتواند نسبت به پرورش دام در مملکت کمک بکند برنامه ای تنظیم بکنند راهی باقی نگذارند که يك مملکت پهناوری که تا بحال بنام مملکت کشاورزی

با اقتصاد کشاورزی اداره شده است برای گوشت مصرفی مردمش مجبور نباشد که گوشت را از اقصی نقاط دنیا بجمع کند و غیر منجمد با دالان هوایی یا زمینی وارد نکند بنده توجه سروران گرامم را باین نکته جلب میکنم و از وجود جناب آقای دکتر یگانه استفاده میکنم و میخواهم که این موضوع را در هیأت دولت مطرح بفرمایند تقسیم وظائف وزارت سابق کشاورزی به چهار یا پنج وزارتخانه بنحوی شده است که يك موردش را بنده عرض کردم موارد اشکال عذبه ای برای مردم فراهم شده است که سرگردان توی راهروهای این وزارتخانه ها که امروز هم در اثر اجرای انقلاب اداری يك سدهم جلوی مردم بسته اند برای ورود به وزارتخانه و سرگردان هستند اگر محتجی بفرمائید تجدید نظری در حدود وظایف این چند وزارتخانه منشعب از وزارت کشاورزی سابق بشود شاید برای مردم تسهیلاتی و برای دولت موجب امکانات بیشتری بشود (احسنست - احسنست).

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بنده خیلی خوشوقتم که همکار از جمند ما نسبت به اصول لایحه موافقت خودشان را اعلام فرمودند و غیر از این هم انتظاری نمیرفت برای اینکه این مسئله بقدری برای حفظ منابع طبیعی ما حائز اهمیت است که جای تردیدی برای هیچ کدام از ما باقی نمیگذارد که چنین مؤسساتی وجود داشته باشد و اما ایراداتی که نسبت به لایحه متذکر شدند بنده بطور خلاصه به يك يك آنها پاسخی عرض میکنم و امیدوارم که در انتهای عرایض باز هر گونه پیشنهادی که از طرف آقایان ارائه شود در شور دوم مورد مطالعه قرار بگیرد و چه بسا تغییرات اساسی در لایحه داده شود اولاً در مورد اعتبار و توجه به قانون محاسبات عمومی و تذکری که در موارد عذبه نسبت به لوایح مختلف از طرف همکاران عزیز داده شده باید عرض کنم چون قانون محاسبات عمومی هنوز بتصویب مجلس شورای ملی نرسیده و در حال حاضر هم همه ما بخصوص کسانی که در دستگاه اجرائی کار کرده اند توجه به این مسئله فرموده اند که چه مشکلاتی در راه انجام برنامه های اجرائی از لحاظ قانون محاسبات عمومی وجود

قبل از این لایحه بتصویب برسد طبعاً نباید این ماده از این لایحه فعلی حذف شود و اگر هم این لایحه قبل از ماده واحده بتصویب برسد ماده واحده تصویب برسد حاکم باین لایحه خواهد بود بهر صورت بنده فکر میکنم توضیحاتی که عرض کردم اگر پیشنهاد دیگری آقایان دارند بفرمایند مجدداً در کمیسیونها مورد بررسی قرار خواهد گرفت (احسنست).

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - موقعی که جناب آقای ارفع پشت تریبون تشریف داشتند با سایر آقایان بیکه بهلوی من نشسته بودند صحبت میکردم که آقای مهندس ارفع چند خوب صحبت میکنند و موافق و مخالف هر دو دل بصحبت ایشان میدهند و بی جناب ارفع ایکاش در ردیف خوب صحبت کردن پدر فراکسیون اکثریت در مجلس دولت هم خوب کار میکرد شما فرمودید که نسبت باصل لایحه موافقت پس انتظار داشتید که امروز در تمام ایران کسی باشد که باصل تحقیق و بیسرف علمی مخالف باشد ولی میفرمائید قانون محاسبات عمومی وقتی آمد من يك استدعا دارم باهمان بیان متین و نحوه فرمایشاتشان که دلپذیر است يك جمله پشت این تریبون بفرمائید که قانون محاسبات عمومی چند وقت است که بمجلس آمده و حزب محترم حاکم چند وقت است این لایحه را نگاه داشتند و امثال این قانون بعد از آن قانون محاسبات مستثنی و استثناء چند تا تصویب شده (چند نفر از نمایندگان - احسنست) همین یکی را بفرمائید بنده از طرف جناب آقای فرهاد پور عرضم را پس میگیرم و فرمایشات ایشان را هم پس میگیرم پس تصدیق میفرمائید همانطور که ما خوب را تشخیص میدهم جناب عالی هم دید صحیحی دارید ولی عمل صحیحی انجام ندهید لذا ممکن است بفرمائید این تقاضای دولت بوده که این لوایح را ما مطالعه کنیم و تصویب کنیم من در اجرای نظریات خودتان يك استدعائی دارم باینکه و همین لایحه را هم متوقف نگه دارید و آن لایحه محاسبات عمومی را اول اصلاح کنید و تصویب کنید دولت هم شب و روز اعداد کار می کند نمایندگان هم در مجلس حاضرند مجلس هم که اکثر بعثت نبودن دستور جلسه غلظی بعضاً

تشکیل نمیشود پس چرا نمیخواهد کار کنید جناب ارفع بیائید مطلب را روشن کنید یا نمیخواهد یا نمی توانست (هر دو) قانون محاسبات عمومی چه سری چه اقدامی چه ستو استفاده ای چه استفاده ای درش باشد که دوره بدوره عقب بیفتد مرتباً لایحه ای با يك استثنا و مخدوش کردن سایر لوایح اینجاست تصویب شود اکثریت قریب بانفاق مجلس که طالب يك چیز هستند و شما نیدر اکثریت و ماسخنگوی اقلیت هر دو طالبیم چرا نمیخواهد انجام بشود شما اگر جای من بودید آنوقت در مسائل تردید نمیکردید؟ بنده عرضم را اینجا خاتمه میدهم و استدعایم کنم توجه بفرمائید که تنها مؤسسات کشاورزی یا منابع طبیعی نیست که امروز احتیاج به تحقیقات علمی دارد بلکه در هر مؤسسه ای اعم از صنعتی، معدنی، اجتماعی و دانشگاهی و غیره همه احتیاج به يك چنین تأسیساتی دارند و علما و دانشمندی که در این رشته با هم مبادله اطلاعاتی میکنند کمابیش همه مشابه هم هستند بنابراین در يك کشوری که در تمام شئون مختلفه در حال پیشرفت است صحیح نیست که ما بیائیم برای هر مؤسسه يك اجازه بدهیم که چون احتمالاً شما میخواهید که با يك مؤسسه خارجی مبادله اطلاعات علمی بکنید از طرف دولت ایران قرارداد ببندید علما زیادند در مجلس همچنین در دولت چرا نمیآید اینها را يك ضابطه ای بگذارند که مؤسسات تحقیقات علمی در تمام سازمانهای دولتی در این حدود و این اصولی که بکارشان مربوط است اجازه این مبادلات را دارند نه اینکه اسمش را بگذارید قرارداد ببندند و به مجلس اطلاع بدهند من امیدوارم تصدیقی که با سر جناب ارفع میفرمودید دولت هم متوجه بشود این تصدیق جناب ارفع مورد خواسته تمام اکثریت است.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برورد در شور مواد رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - بمنظور تمرکز کلیه تحقیقات مربوط به آن قسمت از منابع طبیعی کشور که طبق قانون تشکیل وزارت

منابع طبیعی مصوب ۲۷/۹/۴۶ بعهده وزارت منابع طبیعی قرار گرفته مؤسسه ای بنام مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی وابسته بوزارت منابع طبیعی تشکیل میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست (اظهاری نشد).

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود: ماده ۱ لایحه قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح گردد:

ماده ۱ - بمنظور تمرکز کلیه تحقیقات مربوط به آن قسمت از منابع طبیعی کشور وابسته بوزارت منابع طبیعی مؤسسه ای بنام (مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی) تشکیل میشود. با تقدیم احترام - ماهیار

ریاست محترم مجلس شورای ملی احتراماً پیشنهاد مینماید ماده ۱ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح شود.

ماده ۱ - بوزارت منابع طبیعی اجازه داده میشود بمنظور تحقیق و مطالعه و تمرکز کلیه تحقیقات و پژوهش های مربوط به آن قسمت از منابع طبیعی کشور که طبق قانون بعهده وزارت منابع طبیعی محول گردیده مؤسسه ای بنام مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی که در این قانون مؤسسه نامیده میشود تأسیس و اساسنامه آنرا پس از تصویب کمیسیونهای منابع طبیعی - استخدام و دارائی مجلسین بمورد اجرا بگذارد.

با تقدیم احترام - سیدعلی صائب

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و همچنین دارای شورا و بکنفر رئیس مینماید و بموجب اساسنامه ای اداره خواهد شد.

تبصره - اساسنامه مؤسسه مزبور بتصویب کمیسیون های منابع طبیعی - استخدام - دارائی مجلسین میرسد و هر گونه اصلاح و تغییری که در اساسنامه بعمل آید بطریق مذکور در این ماده خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد مینمایم در ماده ۲ از گانهای مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بطور روشن گنجانده شود.

دکتر رهنوردی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید سطر آخر ماده ۲ لایحه قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی حذف گردد.

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید: تبصره ماده ۲ لایحه قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح و يك تبصره به آن اضافه گردد.

تبصره ۱ - مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی دارای اساسنامه ای است که بتصویب کمیسیونهای منابع طبیعی - استخدام - دارائی مجلسین میرسد و تغییرات و اصلاحات بعدی اساسنامه نیز بتصویب کمیسیون های فوق خواهد رسید.

تبصره ۲ - مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی دارای شورا و بکنفر رئیس میباشد.

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود: در سطر دوم تبصره ماده ۲ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی عبارت (و هر گونه اصلاح و تغییری که ... تا آخر) حذف گردد.

با تقدیم احترام - ماهیار

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود: ماده ۲ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بدو ماده مجزا و مستقل بشرح زیر اصلاح و تبصره آن و ماده ۷ حذف گردد.

ماده ۲ - مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی میباشد.

ماده ۳ الحاقی - ترکیب و تشکیل و اداره و اختیارات مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بموجب اساسنامه ای است که بتصویب کمیسیونهای منابع طبیعی - استخدام و دارائی مجلسین خواهد رسید.

با تقدیم احترام - ماهیار

ریاست معظم مجلس شورای ملی با تقدیم احترام پیشنهاد مینماید ماده ۲ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح شود.

ماده ۲ - مؤسسه دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و مشمول آئین نامه معاملات دولتی نخواهد بود و طبق اصول بازرگانی اداره میشود.

ضمناً تبصره ماده ۲ لایحه نیز حذف شود.

سید علی صائب

رئیس - ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - اعتبار مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی همه ساله در بودجه کل کشور بعنوان کمک در ردیف جداگانه منظور خواهد شد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود ماده ۳ بشرح زیر تصحیح گردد.

ماده ۳ - اعتبار مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی همه ساله در بودجه کل کشور بعنوان کمک در ردیف جداگانه منظور خواهد شد بحدود چهارم (¼) اعتبارات قابل استفاده مؤسسه در اول هر سه ماه در اختیار مؤسسه گذاشته میشود.

با تقدیم احترام - مهندس قادر پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد میشود در لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی ماده ۳ بصورت زیر تصحیح شود.

اعتبار مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی همه ساله در بودجه وزارت منابع طبیعی بطور جداگانه منظور خواهد شد. با سپاس بسیار - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده ۳ بصورت زیر اصلاح شود.

ماده ۳ - بودجه مؤسسه عبارتست از اعتبار مؤسسه که همه ساله در بودجه کل کشور بعنوان کمک منظور خواهد شد و همچنین از سایر درآمدهای که از طریق خدمات

تحقیقی در رشته منابع طبیعی برای مؤسسات دولتی و یا خصوصی اعم از داخلی و یا خارجی بدست میآید.

درآمدهای مؤسسه پس از تصویب شورا قابل مصرف است.

دکتر اسفندیاری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید ماده ۳ لایحه مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح شود.

ماده ۳ - بودجه مؤسسه عبارتست از کمک مصوب در بودجه کل کشور و درآمدهای که در مقابل انجام خدمات تحقیقاتی برای مؤسسات و یا اشخاص داخلی و یا خارجی حاصل شود و همچنین هدایا و عطایائی که ممکن است از طرف مؤسسات و یا اشخاص فوق پرداخت گردد.

تبصره - درآمدهای حاصله از محل انجام خدمات و هدایا در آمد اختصاصی محسوب و طبق تصویب شورای مؤسسه بمصرف توسعه و پیشرفت امور تحقیقاتی میرسد.

با تقدیم احترام - سیدعلی صائب

رئیس - ماده چهار قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - مؤسسه میتواند بنا بر تقاضای مؤسسات دولتی و خصوصی داخلی و خارجی تحقیقاتی را که در رشته های منابع طبیعی مورد نیاز باشد با انعقاد قرارداد بعهده بگیرد. بودجه مؤسسه عبارتست از کمک مصوب در بودجه کل کشور و سایر درآمدهای که از طریق خدمات تحقیقی در رشته منابع طبیعی برای مؤسسات دولتی و یا خصوصی داخلی و یا خارجی بدست میآید.

درآمدهای مؤسسه پس از تصویب شورا قابل مصرف است.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی ماده ۴ به ترتیب زیر تصحیح شود: بودجه مؤسسه عبارتست از مبلغی که هر ساله در بودجه وزارت منابع طبیعی در نظر گرفته خواهد شد و الی آخر. با احترام - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میکنم ماده ۴ بصورت زیر اصلاح شود
ماده ۴ - مؤسسه میتواند بر تقاضای مؤسسات دولتی و خصوصی داخلی و خارجی تحقیقاتی را که در رشته‌های منابع طبیعی مورد نیاز باشد با انعقاد قرارداد بعهده بگیرد.
دکتر استفندیاری
ریاست معظمه مجلس شورای ملی
پیشنهاد میشود در سطر ۴ ماده ۵ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی عبارت (در رشته منابع طبیعی برای مؤسسات دولتی و یا خصوصی داخلی و یا خارجی) حذف گردد.
باتقدیم احترام - ماهیار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۴ بشرح زیر اصلاح گردد.
ماده ۴ - مؤسسه میتواند بنا بر تقاضای مؤسسات دولتی و خصوصی داخلی و خارجی تحقیقاتی را که در رشته‌های منابع طبیعی مورد نیاز باشد با انعقاد قرارداد بعهده بگیرد.
تبصره ۱ - اعتبارات مؤسسه شامل کمک مصوب در بودجه کل کشور و سایر درآمدهائی که از طریق خدمات و تحقیقات در رشته‌های منابع طبیعی بدست میآید میباشد.
تبصره ۲ - اعتبارات قابل مصرف مؤسسه پس از تصویب شورأ قابل هزینه خواهد بود.
باتقدیم احترام - مهندس قادرپناه

ریاست معظمه مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد می‌نماید ماده ۴ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح شود.
ماده ۴ - مؤسسه میتواند بنا بر تقاضای اشخاص یا مؤسسات اعم از داخلی و یا خارجی تحقیقاتی را که در رشته‌های منابع طبیعی مورد نیاز باشد با انعقاد قرارداد و دریافت بهاء بعهده بگیرد.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

رئیس - ماده پنج قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی میتواند برای انجام بررسی در رشته‌های مختلف منابع طبیعی موضوع

ماده یکم این قانون بآداب دانشگاهها و سازمانها و مؤسسات داخلی و خارجی قرارداد منعقد نموده و بر اساس قرارداد تمام یا قسمتی از هزینه‌های انجام تحقیقات را طبق طرحی که بتصویب شورای مؤسسه رسیده باشد بپردازد.
وزارت منابع طبیعی مکلف است هرگونه قراردادی که با مؤسسات خارجی در این مورد منعقد مینماید گزارش آنرا برای اطلاع مجلسین تقدیم دارد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود: در سطر اول ماده ۵ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی کلمه انجام حذف گردد و همچنین در سطر ۳ و ۴ قسمتی از جملات بشرح زیر اصلاح گردد:

(... و بر اساس قرارداد هزینه‌های اجرای تحقیقات

را ...)

باتقدیم احترام - ماهیار

ریاست معظمه مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد می‌نماید ماده ۵ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی بشرح زیر اصلاح شود.

ماده ۵ - مؤسسه میتواند در اجرای وظائف مربوط

بخود و همچنین برای انجام بررسیهای علمی مورد نیاز در رشته‌های مختلف منابع طبیعی از وجود کارشناسان و همچنین دانشگاهها و سازمانها و مؤسسات داخلی و یا خارجی استفاده نموده و طبق قرارداد منعقد بر اساس طرحی که بتصویب شورای مؤسسه رسیده باشد هزینه‌های مربوط را بپردازد نماید.

تبصره - وزارت منابع طبیعی مکلف است هرگونه قراردادی را که با اشخاص و یا مؤسسات خارجی طبق مواد چهار و پنج منعقد می‌نماید گزارش آنرا برای اطلاع به مجلسین تقدیم دارد.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید قسمت آخر ماده ۵ لایحه مؤسسه تحقیقات منابع بشرح زیر اصلاح شود.

«وزارت منابع طبیعی مکلف است هرگونه قراردادی که با مؤسسات خارجی منعقد مینماید به تصویب هیئت دولت برساند».
فرهادپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید

ماده ۵ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی از لایحه حذف شود.

با سپاس بسیار - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده ۵ بصورت زیر اصلاح شود:

۱ - در سطر ۳ لایحه جایی کلمه خارجی حذف شود.

۲ - قسمت آخر ماده ۵ حذف شود.

دکتر استفندیاری

ریاست معظمه مجلس شورای ملی

باتقدیم احترام پیشنهاد میشود که در ماده ۵ پس از هرگونه قرارداد «تحقیقات علمی و فنی» اضافه شود.

مهندس فیروز عدل

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده ۵ لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی تغییرات زیر داده شود:

۱ - کلمه خارجی از سطر چهارم و همچنین سطر

ششم و هفتم آخر ماده حذف گردد.

۲ - در آخر ماده اضافه شود:

وزارت منابع طبیعی میتواند برای انجام تحقیقات مربوط به وظائف خود بآداب دانشگاهها و سازمانها و مؤسسات خارجی در تماس بوده و تبادل اطلاعات نماید و در صورتیکه از طرف مؤسسات خارجی فوق‌الذکر متعهد بانجام تحقیقاتی گردد و یا بالعکس انجام تحقیقاتی را به مؤسسات مذکور واگذار نماید هزینه‌های مربوط را با تصویب شورای مؤسسه دریافت و یا بپردازد نماید.
باتقدیم احترام - علی برومند

ریاست معظمه مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در سطر دوم ماده ۵ بعد از جمله این قانون عبارت زیر اضافه شود:

«بعد از تصویب کمیسیونهای منابع طبیعی و تنظیم وادارائی مجلسین»

باتقدیم احترام - دکتر خیراندیش

رئیس - ماده ۶ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده ۶ بصورت زیر اصلاح شود.

ماده ۶ - مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی میتواند برای انجام بررسی در رشته‌های مختلف منابع طبیعی موضوع

رئیس - ماده ۷ مطرح است. قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - رئیس مؤسسه میتواند معاملات تا مبلغ پانصد هزار ریال را در هر مورد رأساً و تا دو میلیون ریال با تصویب شورای مؤسسه بدون رعایت آئین نامه معاملات دولتی انجام دهد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید.

ماده ۷ از لایحه تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی حذف گردد. با احترام - دکتر طالع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده ۷ بصورت زیر اصلاح شود.

ماده ۷ - رئیس مؤسسه میتواند معاملات تا مبلغ دو بیست و پنج هزار ریال را در هر مورد رأساً و تا یک میلیون ریال با تصویب شورای مؤسسه انجام دهد.
دکتر اسفندیاری

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۰ - اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری) در خصوص

لایحه شماره ۱۱۱۴۶ مورخ ۱۳۴۸/۶/۲۲ دولت راجع به اصلاح ماده ۲ قانون مدنی که ضمن مرقومه شماره ۴۲۷/۲۳۶۹۱ ل ق - ۱۳۴۸/۸/۱۱ از آن مجلس محترم بمجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۸/۸/۲۶ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنارسید.

اینک لایحه قانون مزبور که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

۱۱ - طرح و تصویب اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی اصلاح ماده ۳ قانون مدنی و ابلاغ بدولت

رئیس - اصلاح مجلس سنا فقط مدت ده روز را به پانزده روز تغییر داده است با اجازه همکاران لایحه خوانده میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

قانون اصلاح ماده ۲ قانون مدنی

ماده واحده - ماده ۲ قانون مدنی بشرح زیر اصلاح

میشود:

ماده ۳ - قوانین پانزده روز پس از انتشار در سراسر

کشور لازم الاجراست مگر آنکه در خود قانون ترتیب خاصی برای موقع اجرا مقرر شده باشد.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده در جلسه روز دوشنبه بیست و ششم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت شمسی بتصویب مجلس سنارسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - نسبت به تغییر در روز به ۱۵ روز نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که با اصلاح در روز به ۱۵ روز موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۱۲ - اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط

به سه فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوائح دیگری از مجلس سنا رسیده است

برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در خصوص

لایحه شماره ۱۲۷۱۹ مورخ ۱۳۴۸/۶/۱۸ دولت راجع به معافیت گمرکی کالاهائی که تحت رژیم کابوتاژ حمل میشود که ضمن مرقومه شماره ۴۳۵/۲۳۸۱۹ ل ق - ۱۳۴۸/۸/۱۱ از آن مجلس محترم بمجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۸/۸/۲۶ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنارسید.

اینک لایحه قانون مزبور که عنوان آن اصلاح شده است جهت اخذ رأی نهائی بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - در جلسه آینده نسبت به این لایحه باورقه اخذ رأی خواهد شد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۲ (جنگ) در خصوص

لایحه شماره ۲۵۴۴۸ مورخ ۱۳۴۸/۷/۲۹ دولت راجع بجازه واگذاری اراضی وزارت جنگ بکانون بازنشستگان

بیروهای مسلح شاهنشاهی در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۸/۸/۴ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور جهت تصویب آن مجلس

محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۱ (خارجه) در خصوص

لایحه شماره ۸۱۸۰ مورخ ۱۳۴۸/۴/۱۰ دولت راجع به

عهدنامه هودت و موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۸/۸/۲۶ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنارسید.

اینک لایحه قانون مزبور جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - ختم جلسه

رئیس - چون فعلاً مطلب دیگری در دستور نداریم

بر با اجازه خانم ها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم دستور و تاریخ جلسه آینده بعد ابلاغ همکاران محترم خواهد رسید.

(دو دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی